

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia grudnia 2011 r.

**Pani
Teresa Huńka
Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
w Tarnobrzegu**

LRZ-4101-15-02/2011
P/11/185

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.) zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnobrzegu kontrolę prawidłowości pomocy udzielanej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami powodzi w 2010r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 grudnia 2011r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie – stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK – przekazuje Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia prawidłowość udzielanej pomocy dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi w 2010 r.

Na powyższą ocenę składają się następujące oceny szczegółowe:

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dokonywanie zwrotów poniesionych kosztów na wynagrodzenia z tytułu zatrudnionych bezrobotnych (art. 20 ust. 1 ustawy

o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z dnia 24 czerwca 2010r -Dz.U. 123, poz. 835 ze zm.)

W latach 2010-2011 z pomocy z Funduszu Pracy za pośrednictwem PUP w Tarnobrzegu na podstawie art. 20 ust 1 ustawy o szczególnych za rozwiązaniach skorzystało 34 przedsiębiorców. Ogółem podpisano 41 umów o refundację. Łączna liczba zatrudnionych bezrobotnych wyniosła 83 osoby. Wartość pomocy z Funduszu Pracy wypłacona na ten cel w 2010 r. osiągnęła kwotę 19 515,29 zł, a w 2011 r na dzień 13. października 615 741,69. Do końca 2011r. planuje się wydatkować 381 275,35 zł.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dokonywanie zwrotu kosztów wynagrodzeń dla zatrudnionych pracowników (art. 21 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach).

W latach 2010-2011 refundacje kosztów zatrudnionych pracowników otrzymało 30 pracodawców, ogółem zawarto 32 umowy o refundację.

Ogółem refundowano wynagrodzenia dla 163 osób. Wysokość poniesionych strat przez ubiegających się o pomoc wyniosła 7912270,52 zł. Wartość pomocy wypłacona w 2010r. osiągnęła kwotę 54435,27 zł. Łączna wartość refundacji wypłacona w 2011 r. na dzień 13 października wyniosła 1564142,92 zł. W związku z podpisanymi umowami do końca roku 2011 planuje się wydać z Funduszu Pracy 708706,81 zł.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie mimo stwierdzonych uchybień ocenia udzielanie pomocy w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. „w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne (Dz. U. Nr 5, poz. 25).

Pracodawcy ubiegający się o pomoc byli zobligowani do złożenia wniosków o treści zgodnej z wytycznymi § 5 ust 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 5, poz. 25).

Wnioski zawierały między innymi: nazwę zakładu pracy, adres siedziby i miejsca prowadzenia działalności, formę organizacyjną, numer regon, numer nip, liczbę bezrobotnych przewidzianych do zatrudnienia (w przypadku korzystania z refundacji na podstawie art. 20

ust 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi) lub liczbę zatrudnionych pracowników przewidzianych do objęcia refundacją (na podstawie art. 21 ust. 1, ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi) oraz proponowany okres refundacji, wnioskowaną kwotę refundacji na jedną osobę.

Ponadto w celu weryfikacji danych, przedsiębiorcy składali kopie oświadczenia o wartości szkód materialnych poniesionych na skutek powodzi, które złożone zostało Wojewodzie za pośrednictwem Urzędu Skarbowego, oświadczenie o wysokości odszkodowań lub innej pomocy uzyskanej na usuwanie skutków powodzi, zaświadczenia z US i ZUS o nie zaleganiu z zobowiązaniami.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli jako uchybienie należy ocenić żądanie od wnioskodawców zaświadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o nie zaleganiu z opłatami składek oraz zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o nie zaleganiu z zapłatą zobowiązań podatkowych.

Rozporządzenie w sprawie organizowania prac interwencyjnych w § 5 ust. 3 i 4 zawiera zamknięty katalog informacji i oświadczeń jakich można żądać od pracodawcy, organizującego prace interwencyjne. Nie zawiera on obowiązku składania ww. zaświadczeń z ZUS lub urzędu skarbowego. Żądanie dodatkowych dokumentów, niewymaganych przepisami prawa, wpływa na długość postępowania oraz stwarza dodatkowe bariery dla pracodawców.

Według Najwyższej Izby Kontroli żądanie od przedsiębiorców jedynie oświadczeń ułatwiłoby procedurę przedsiębiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji w wyniku poniesionych strat na skutek powodzi.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa również iż posiadanie przez Urząd w/w dokumentów sprzyjało rzetelnej weryfikacji informacji dostarczonych przez przedsiębiorców oraz nie miało wpływu na ilość złożonych wniosków. Wszystkie złożone aplikacje poprawne pod względem formalnym zostały rozpatrzone pozytywnie.

W ciągu 30 dni od złożenia wniosku dyrektor PUP w Tarnobrzegu powiadamiał przedsiębiorcę o rozpatrzeniu wniosku o podjętej decyzji. Pracodawca był zobowiązany udzielić informacji o zajętym stanowisku do 7 dni od otrzymania pisma, następstwem czego było zawarcie bądź nie stosownej umowy.

Wszyscy pracodawcy zostali poinformowani w terminie nie przekraczającym 30 dni o stanowisku Urzędu wobec złożonego wniosku.

Przyjęto zasadę względem wszystkich ubiegających się o pomoc ,iż kwota refundacji będzie wynosiła minimalne wynagrodzenie za pracę powiększone o składkę na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

W zawieranych umowach o refundacje wynagrodzeń określano sposób rozliczania pracodawcy z Urzędem w celu uzyskania zwrotu poniesionych kosztów wynagrodzenia. Ponadto pracodawca miał obowiązek informowania Urzędu o rozwiązaniu stosunku pracy ze skierowanym bezrobotnym, lub pracownikiem objętym refundacją.

4. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w postępowaniach dotyczących odmowy udzielenia pomocy poszkodowanym przedsiębiorcom.

W latach 2010-2011 odmowy udzielenia refundacji z Funduszu Pracy miały miejsce w dwóch przypadkach i były uzasadnione. Przyznanie pomocy przedsiębiorcom na podstawie złożonych wniosków stanowiło by naruszenie postanowień ustawy o szczególnych rozwiązaniach (art. 21ust 1 pracodawca nie stwarzał możliwości utrzymania zatrudnienia rozumianego przez fakt zatrudnienia pracowników przed wystąpieniem powodzi która miała w maju i czerwcu 2010r, oraz 42 ust 1-wartość przyznanej pomocy przekraczałaby wartość poniesionych strat przez pracodawcę).

5. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia czas zawierania umów z przedsiębiorcami którzy ponieśli straty w wyniku powodzi.

Umowy o refundacje wynagrodzeń zatrudnionych bezrobotnych (art.20 ust 1, ustawy o szczególnych rozwiązaniach) lub zatrudnionych pracowników (art. 21. ust 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach) zawierano po zaakceptowaniu warunków przedstawionych w powiadomieniu w terminach uzgodnionych z pracodawcami.

Zgodnie z postanowieniami art.4 ust1 ustawy (ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi -Dz.U. 123, poz. 835 ze zm.) „, *organy administracji publicznej są obowiązane załatwić sprawy związane z usuwaniem skutków powodzi w pierwszej kolejności i bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie miesiąca od wszczęcia postępowania.*”

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli naruszeniem w/w przepisu było zawarcie stosownych umów z przedsiębiorcami: „Zajazd u Anny”, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe "Spawbud", FHU "Nawmax" , FU "Perfekt" Joanna Leśniak, "Transnaft" sp. z o.o.

po upływie miesiąca od wszczęcia postępowania tj. odpowiednio w 35, 33, 35, 44, 35 dniu od złożenia wniosku.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że przedmiotowe umowy dotyczyły pracodawców, którzy znaleźli się w wyjątkowo trudnej sytuacji z powodu powodzi, więc wszystkie terminy załatwienia sprawy winny być skrócone do niezbędnego minimum.

6. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia uwzględnianie zakresu i skali zniszczeń u pracodawcy oraz możliwości utrzymania miejsc pracy przy rozpatrywaniu wniosków o pomoc z Funduszu Pracy.

Wszyscy pracodawcy ubiegający się o refundacje z Funduszu Pracy przedkładali oświadczenia: o wartości szkód materialnych poniesionych na skutek powodzi, oraz o otrzymanych odszkodowaniach z tytułu ubezpieczenia od następstw klęsk żywiołowych, jak również o innych formach pomocy uzyskanej na usuwanie skutków powodzi z 2010r.

W sytuacji gdy wartość przyznanej pomocy przekraczała deklarowaną wartość szkód poniesionych w wyniku powodzi odmawiano udzielenia pomocy.

Zgodnie z zawartymi umowami refundowano wynagrodzenia pracowników, uwzględniając możliwość utrzymania przez pracodawcę miejsca pracy.

7. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia terminowość przekazanej pomocy jak również prawidłowość przekazywanych kwot.

Rozliczeń refundacji wynagrodzeń dokonywano na podstawie comiesięcznych wniosków do których pracodawcy dołączali rozliczenie finansowe wg wzoru, kopię listy płac wraz z przelewami na ROR, kopię dowodu przekazania składki na ZUS, kopie deklaracji ZUS (DRA), kopię listy obecności, kopię zwolnienia lekarskiego w przypadku jego zaistnienia, oświadczenia o stanie zatrudnienia.

Na podstawie w/w dokumentów dokonywano sprawdzeń pod względem merytorycznym oraz formalno rachunkowym a następnie dokonywano zwrotów wynagrodzeń.

Przelewów dokonywano terminowo z zachowaniem postanowień umowy.

8. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia procedurę weryfikacji liczby zatrudnionych pracowników przez przedsiębiorców w okresie otrzymywania pomocy z Funduszu Pracy.

W latach 2010-2011 weryfikowano każdorazowo dostarczone przez pracodawców wnioski o comiesięczne płatności na podstawie listy płac, deklaracji ZUS, oraz dowodów przekazania składki ZUS, oświadczeń o stanie zatrudnienia. W przypadku zmniejszenia liczby pracowników w danym miesiącu wstrzymywano refundację w wysokości stanowiącej iloczyn przyznanej refundacji na jedną osobę i liczby zwolnionych pracowników. Sytuacja taka miała miejsce w Tarnobrzeskich Wodociągach sp. z o.o., oraz w Gminnej Spółdzielni „SCh”.

Ponadto pracownicy Urzędu dokonali kontroli w Stacji Paliw „Lako” w Tarnobrzegu w podczas której stwierdzono iż umowa dotycząca refundacji jest realizowana prawidłowo.

9. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dokonywanie umorzeń przyznanych refundacji na podjęcie działalności gospodarczej na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w latach 2010-2011 umorzył jedną refundację na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości tj. 18 300,00 zł.

Ponadto informacja o możliwościach wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach była zawarta na stronach internetowych Urzędu.

10. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania mające na celu informowanie przedsiębiorców o dostępnej pomocy.

W toku kontroli ustalono, że na stronach internetowych Urzędu zamieszczono komunikat o wejściu w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz o formach pomocy dla przedsiębiorców. Bezpośrednio ze strony dostępny był do pobrania wniosek o udzielenie pomocy.

Ponadto pracownicy PUP w Tarnobrzegu udawali się do przedsiębiorców w miesiącu grudniu 2010 r oraz styczniu 2011 r. w celu udzielania informacji o możliwościach tworzenia miejsc pracy oraz innych usług świadczonych i finansowanych przez Urząd szczególnie dla prowadzących działalność gospodarczą poszkodowanych w wyniku powodzi z maja i kwietnia 2010 r. W sumie zrealizowano 26 wizyt u pracodawców.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny NIK delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust 2 ustawy o NIK wnosi o:

1. Dążenie do załatwiania spraw związanych z usuwaniem następstw klęsk żywiołowych w pierwszej kolejności i bez zbędnej zwłoki.
2. Żądanie od pracodawców tylko takich informacji, oświadczeń i zaświadczeń, które są wymagane przepisami prawa.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pani Dyrektor, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.